

podniky podle nařízení EU o ekologickém zemědělství č. 2018/848

Požadavky EU na bioprodukty - Červen 2024

Podle právních požadavků se musí v zásadě všichni podnikatelé, kteří vyrábějí, zpracovávají nebo prodávají bioprodukty, podrobit kontrolnímu řízení podle nařízení EU o ekologickém zemědělství (s výjimkou maloobchodu za určitých podmínek).

Zásadní požadavky nařízení EU o ekologickém zemědělství na podniky jsou popsány níže.

Platí nezávisle na velikosti podniku a rozsahu bio sortimentu.

Provádění a dokumentace kontroly vstupních surovin

Je důležité, aby bio status produktů byl zkontrolován již v rámci kontroly vstupních surovin ve firmě. Při přijetí bioproduktů je třeba dbát následujících bodů nad rámec obecných zákonných požadavků:

- Bioprodukty musí být na dodacích listech a fakturách dodavatele označeny jménem a adresou odesílatele a příjemce, bio označením a kódem kontrolní organizace dodavatele.

- Bio etiketa produktů musí být kompletní a musí souhlasit s údaji na dodacím listu a faktuře.

- Výsledek kontroly vstupních surovin musí být zdokumentován, například odpovídajícím záznamem na dodacích listech.

- Bioprodukty mohou být nakupovány pouze od podniků, které se podrobují kontrolnímu řízení podle nařízení EU o ekologickém zemědělství. To musí dodavatel doložit předložením certifikátu.

Preventivní opatření

Oddělení ekologických a konvenčních produktů při zpracování

Každý podnikatel je povinen na všech úrovních výroby, zpracování, skladování a distribuce přijmout přiměřená a proporční opatření, aby se zabránilo kontaminaci výrobky/látkami, které nejsou povoleny v ekologické produkci, a míchání ekologických

výrobků s neekologickými. Relevantní jsou pouze skupiny látek, které mají podmíněně schválení v ekologickém právu, zejména pesticidy, hnojiva, potravinářské a krmivářské přídatné látky, pomocné látky při zpracování a od roku 2026 také čisticí a dezinfekční prostředky. Podnikatelé musí identifikovat kritické body (riziko kontaminace nebo míchání), stanovit opatření a ověřit jejich účinnost.

Přítomnost nepovolených látek a podezření

Pokud podnik zjistí v rámci analýzy, že v bioproduktu jsou přítomny nepovolené látky (např. stopy pesticidů), je jeho odpovědností zjistit, zda existuje podezření, že bioprodukt neodpovídá předpisům. Pokud je důvod k podezření, musí podnik okamžitě izolovat dotčené zboží/šarži a vyloučit je z další bio distribuce. Pokud podnik nemůže podezření sám vyvrátit, musí okamžitě informovat kontrolní stanici, která zahájí oficiální šetření.

Oddělení ekologických a konvenčních produktů ve skladu

Bioprodukty musí být ve skladu jednoznačně označeny jako takové. Skladování musí probíhat tak, aby se vyloučila záměna, míchání nebo kontaminace s produkty a látkami, které neodpovídají nařízení EU o ekologickém zemědělství. Speciální sklad pro bioprodukty není nutný, ale určité skladovací prostory pro bioprodukty by měly být zřízeny.

Použití přísad

Všechny přísady pro výrobu bioproduktů musí pocházet z ekologického zemědělství, aby produkty mohly být při prodeji označeny jako bio. Od 01.01.2024 mohou být použity pouze přísady uvedené v Příloze V, Část B nařízení (EU) č. 2021/1165. Tyto povolené konvenční přísady nesmí přesáhnout podíl 5 % hmotnosti.

Použití potravinářských přídatných látek a pomocných látek při zpracování

Povolené potravinářské přídatné látky a pomocné látky při zpracování pro výrobu potravin jsou uvedeny v nařízení (EU) č. 2021/1165 v Příloze V, Část A v pozitivním seznamu. Nepovolené jsou například zvýrazňovače chuti/glutamáty, barviva (s výjimkou některých přírodních barviv pro sýrové speciality) a sladidla.

Zákaz používání geneticky modifikovaných organismů

Geneticky modifikované organismy (GMO) a produkty vyrobené z nebo pomocí GMO nesmí být používány jako potraviny, pomocné látky při zpracování nebo mikroorganismy v ekologické produkci. Podnikatelé mohou předpokládat, že u nakupovaných potravin (a krmiv) nebyly použity GMO nebo produkty z GMO, pokud nejsou takto označeny – viz nařízení (ES) č. 1829/2003 a č. 1830/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech.

Zákaz používání iontoměničů

Použití iontoměničů a adsorpčních pryskyřic je možné pouze v těchto oblastech:
- Při výrobě bio kojenecké a dětské výživy, pokud je použití těchto metod nezbytné.
- Rectifikovaný koncentrát hroznové šťávy (RTK) ve víně je nadále povolen (nařízení 2018/848 Příloha II, Část IV, Bod 3).
- Výroba produktů ze škrobového cukru (např. sirupy, maltodextrin) a džusů není možná s použitím iontoměničů.

Zákaz používání technicky vyrobených nanomateriálů

Při výrobě biopotravin je nutné se vyhnout použití přísad nebo látek obsahujících nebo sestávajících z technicky vyrobených nanomateriálů podle nařízení (EU) č. 2015/2283. Tyto materiály jsou obvykle povinně označeny. Přirozeně vznikající nebo náhodně vznikající nanomateriály během výrobního procesu nejsou zahrnuty.

Doprava ekologických produktů

Bio produkty musí být přepravovány v vhodných obalech, nádobách nebo dopravních prostředcích, které by měly být uzavřené tak,

aby obsah nemohl být zaměněn bez poškození obalu, plomby nebo pečeti. Obaly, nádoby nebo dopravní prostředky nemusí být uzavřeny, pokud jsou produkty přepravovány přímo z jednoho kontrolovaného podniku do druhého kontrolovaného podniku. Sběrné přepravy (např. sběr mléka a vajec od bio a konvenčních zemědělců v rámci jedné trasy) jsou možné při dodržení určitých dokumentačních povinností.

Označování a etiketování

Pokud alespoň 95 % hmotnosti složek zemědělského původu pochází z ekologického zemědělství a všechny konvenční přísady, přídatné a pomocné látky při zpracování odpovídají nařízení EU o ekologickém zemědělství, může být produkt označen jako bio.

Bio označení jednotlivých složek u bio produktů

U zpracovaných potravin mohou být jednotlivé složky ve složení označeny jako bio, i když bio složky tvoří méně než 95 % hmotnosti složek zemědělského původu. Předpokladem je, že potravina je převážně vyrobena ze složek zemědělského původu.

Kód kontrolní stanice

Kód kontrolní organizace musí být vždy uveden v přímém spojení s nabídkou a propagačím bioproduktů. To platí také při označování bioproduktů na letáčích, propagačních materiálech a na vaší internetové stránce. Naše kontrolní číslo je: CZ-BIO-002.

EU Bio logo

Použití loga EU Bio a označení původu je poinné na předbalených biopotravinách (produkty s neomezeným označením). Označení původu musí být uvedeno ve stejném zorném poli jako logo EU Bio a přímo pod kódem kontrolní organizace.

Zákaz používání svazových značek

Použití ochranných známek svazů (Bioland, Demeter, Naturland atd.) vyžaduje smlouvu s

příslušným svazem. Specifické směrnice svazů mohou být kontrolovány během kontroly.

Podstatné změny ve firmě je nutné nám okamžitě nahlásit. Patří sem:

- Přestěhování sídla firmy / výrobního místa
- Přeměna firmy
- Nové provozovny (výrobní místa, sklady atd.), případně i ukončení částí podniku a výrobních oblastí
- Noví subdodavatelé (skladování, úprava, zpracování) musí být hlášeni před prvním pověřením a pokud nejsou samostatně v kontrolním řízení, musí být také kontrolováni. Včasné hlášení je tedy nezbytné.
- Nové podnikové oblasti (např. zpracování, dovoz, výroba krmiv, gastronomie nebo online obchod, nové výrobní oblasti)

Další informace najdete na www.abcert.cz